

E- adreses komunikācija

E-adreses devīze jeb sauklis:

DIGITĀLĀ PASTKASTĪTE SAZIŅAI AR VALSTI PORTĀLĀ LATVIJA.LV

E-adreses galvenie vēstījumi:

- Droša saziņa starp cilvēku un valsti vienuviet!
- Elektroniskā vēstule, kas aizstāj ierakstītu vēstuli - garantēta piegāde un datu drošība
- Vienota saziņas platforma valsts iestādēm

E-adreses vēstījumi dažādās mērķauditorijās, kurus katra iestāde var papildināt ar savu informāciju:

Mērķauditorija	Vēstījumi
Valsts un pašvaldību iestādes	<ul style="list-style-type: none">• E-adrese ietaupīs darbinieku laiku un ļaus valsts un pašvaldības iestādēm samazināt dokumentu drukas un pasta izdevumus;• Aprēķini liecina, ka valsts varētu ietaupīt aptuveni 1,4 miljonus eiro gadā, ja 90% dokumentu aprites būtu elektroniska;• E-adrese ir būtiska Latvijas e-pārvaldes tālākai attīstībai.
Privātpersonas (iedzīvotāji)	<ul style="list-style-type: none">• Aktivizē savu digitālo pastkastīti un saņem informāciju elektroniski! (Piemēram, Lai varam droši un savlaicīgi piegādāt Tev informāciju, PMLP aicina – aktivizē savu digitālo pastkastīti – e-adresi!);• E-adrese ļauj būt mobilam un saņemt oficiālās ziņas no valsts iestādēm vienuviet un elektroniski;• Esi mobils, ietaupi laiku un naudu! E-adrese ļauj brīvi ceļot, jo neprasa pielāgoties pasta nodaļas darba laikam un aizstāj ierakstītu vēstuli. (Piemēram, Ja vēlies brīvi ceļot un joprojām būt saziņā ar savu valsti, Ārlietu ministrija Tevi aicina – aktivizē savu digitālo pastkastīti – e-adresi!);• Palīdz ietaupīt gan privātos, gan valsts resursus.
Juridiskās personas (uzņēmēji)	<ul style="list-style-type: none">• Sk. Privātpersonu vēstījumus;• E-adreses ir iespēja uzņēmējam būt drošā saziņā ar valsti 24/7/365, neatkarīgi no atrašanās vietas.• (Piemēram, Ja biznesa braucieni un ceļošana ir Tava ikdiena, Uzņēmumu reģistrs/ Valsts ieņēmumu dienests aicina – aktivizē savu digitālo pastkastīti – e-adresi! Droša saziņa ar valsti 24/7/365, neatkarīgi no atrašanās vietas.);

	<ul style="list-style-type: none"> E-adreses risinājumu var pielīdzināt internetbankas risinājumam – slēgtā vidē, vienotajā valsts pārvaldes pakalpojumu portālā Latvija.lv, uzņēmējiem būs pieejams personalizēts un drošs konts, kas nodrošinās ziņojumu sūtīšanu, saņemšanu un glabāšanu.
Latvijas pilsoņi ārzemēs	<ul style="list-style-type: none"> Sk. Privātpersonu vēstījumus; E-adrese ļauj būt mobilam, bet vienlaikus būt saziņā ar Latviju, saņemt un nosūtīt oficiālas ziņas no/uz valsts iestādēm.
NVO	<ul style="list-style-type: none"> E-adrese atvieglos uzņēmēju/NVO komunikāciju un lietu kārtošānu ar valsti; E-adrese ir iespēja cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, būt saziņā ar valsti, neizejot no mājām.

Jautājumi un atbilde par e-adresi

A) Par e-adresi

Kas ir e-adrese?

E-adrese ir rīks, kas ļaus droši sazināties iedzīvotājiem/uzņēmumiem ar valsts un pašvaldību iestādēm (x iestādi). Ja aktivizēsiet savu e-adresi, jūs turpmāk vienuviet saņemsiet visu valsts un pašvaldības iestāžu sūtītās ziņas un dokumentus. Nebūs vairs jāiet uz pastu pēc ierakstītas vēstules vai jāsatraucas par pazaudētiem sūtījumiem. Saņemot ziņas elektroniski, ar interneta starpniecību varēsiet sarakstei piekļūt no jebkuras vietas pasaulē.

Kādas sekas ir vēstulei e-adresē?

E-adrese aizstāj ierakstītu vēstuli. Saskaņā ar Paziņošanas likumu, dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

B) Par tehniskām lietām (kā pieslēgt, sākt lietot)

Kā var sākt lietot e-adresi (kā IZVEIDOT)?

Lai sāktu lietot (izveidotu) e-adresi, cilvēkam ir jāpiesakās tās izveidei, izmantojot tam paredzētu speciālu formu "E-adreses pieteikuma forma" portālā Latvija.lv. Kad ekrānā parādīsies vienotās pieteikšanās logs, būs nepieciešams apliecināt savu identitāti ar vienu no šiem līdzekļiem: eID karti vai eParaksts mobile. Tālāk jāseko dažiem vienkāršiem soļiem, kuri tiks aprakstīti uz ekrāna un e-adrese būs izveidota.

Kā es varu piekļūt e-adreses pastkastītei?

Iedzīvotāji un uzņēmēji var piekļūt savai e-adreses pastkastītei portālā Latvija.lv, spiežot uz "Mana darba vieta". Lai apliecinātu savu identitāti, cilvēkam būs jāizmanto eID karte vai eParaksts Mobile (mobilā tālruņa lietotne, kas atļaus identificēties bez eID kartes, bet tikpat droši).

Vai varu e-adresei piekļūt arī ar savas bankas autentifikāciju?

Ar bankas identifikāciju e-adresei nevar piekļūt, jo pagaidām neviena banka nav izgājusi likumā noteikto drošības sertifikāciju. Taču tikpat ērti, kā ar bankas identifikāciju (izmantojot savu viedtālruni), jūs varat pieslēgties e-adresei izmantojot eParaksts mobile. Tā ir bezmaksas lietotne, kura brīvi pieejama katram. Savukārt, lai sāktu izmantot eParaksts mobile, apmeklējiet vietni www.eparaksts.lv un piesakieties šī pakalpojuma lietošanai. eParaksts mobile ir rīks, kurš, tāpat, kā eID ir valsts uzturēts un atbilst augstākajām drošības prasībām.

Vai varu piekļūt e-adresei arī no sava mobilā tālruņa?

Jā, un šis ir tas gadījums, kad noteikti nepieciešams eParaksts mobile. Karšu lasītāju pie tālruņa pieslēgt nevarēs, tāpēc šajā gadījumā eID kartes izmantošana nebūs iespējama. Savā tālrunī atvērsiet portālu Latvija.lv, bet identifikācijai izvēlēties eParaksts mobile, kas ļaus apstiprināt jūsu identitāti izmantojot eParaksts mobile lietotni tajā pašā viedtālrunī. Par pieslēgšanos eParaksts mobile varat uzzināt www.eparaksts.lv

C) Par tehniskām lietām (pakalpojuma lietošana ikdienā)

Kā es uzzināšu, ka pienācis pasts e-adresē?

Pēc e-adreses aktivizēšanas jums tiks piedāvāts norādīt Jūsu privāto e-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt paziņojumu par jauna ziņojuma saņemšanu. Kad to būsiet norādījis, par jaunām vēstulēm e-adrese katreiz nosūtīs paziņojumu uz jūsu e-pastu.

E-adreses lietotāja informēšanas par jaunas vēstules saņemšanu e-adresē būs pavisam vienkārša – jūs savā e-pastā saņemsiet ziņojumu no Latvija.lv, ka portālā uz e-adresi ir pienākusi jauna vēstule.

Kurš sniedz un ir atbildīgs par šā e-risinājuma izstrādi / funkcionalitāti?

E-adrešu informācijas sistēmas pārzinis ir Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA).

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija atbild par e-adreses ieviešanas juridiskajiem jautājumiem: izstrādā un virza Ministru kabineta noteikumus, kā arī izstrādā normatīvo regulējumu. Par ziņojumu sūtīšanu un saņemšanu e-adresē ir atbildīga katra konkrētā iestāde.

Cik ilgi vēstules tiks uzglabātas manā a-adreses kontā?

Visi dokumenti tiks uzglabāti 5 gadus.

D) Pienākumi un iespējas

Vai e-adrese ir obligāta? Kāpēc? Kādas ir sankcijas, ja tie, kam tas ir paredzēts, tomēr to neizmanto?

Iedzīvotājiem e-adreses lietošana ir brīvprātīga. E-adresi var aktivizēt jebkurā laikā portālā Latvija.lv. pastāv iespēja jebkurā laikā e-adresi deaktivizēt un tad atkal saņemt iestāžu vēstules uz savu deklarēto adresi.

Iedzīvotāji (tai skaitā, fiziskās personas, kuras reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistros), e-adresi var lietot brīvprātīgi jau kopš 2018. gada 1. jūnija. Savukārt fiziskām personām, kuras ir arī rezerves karavīri, e-adrese jālieto obligāti.

Uzņēmēji e-adresi var sākt lietot brīvprātīgi no brīža, kad tā pieejama, taču no 2020.gada sākuma, e-adreses lietošana uzņēmējiem būs obligāta. Turklāt no brīža, kad uzņēmējs e-adresi aktivizēs, to atslēgt vairs nevarēs.

Juridiskās privātpersonas (komersanti) e-adresi brīvprātīgi varēs sākt izmantot sākot no 2019. gada sākuma, bet no 2020. gada e-adreses lietošana tiem būs obligāta.

Sankcijas par e-adreses neizmantošanu nav noteiktas. Vienlaikus atgādinām, ka e-adreses lietošana ir pašu interesēs. Ja e-adrese ir aktivizēta, bet netiek izmantota, jūs varat nesaņemt jums būtisku un svarīgu informāciju.

Pēc 2018. gada 15. oktobra e-adrese obligāti jāizmanto valsts un pašvaldību iestādēm, plānošanas reģioniem, valsts augstskolām un zinātniskiem institūtiem, publiskiem nodibinājumiem, prokuratūrai un privātpersonām, kam deleģēts valsts pārvaldes uzdevums. No 2020. gada e-adresi lieto tiesas, zvērināti tiesu izpildītāji un maksātnešpējas administratori.

Kam cilvēks var sūtīt vēstules no savas e-adreses?

Katrs iedzīvotājs vai uzņēmējs no savas e-adreses varēs sūtīt vēstules valsts un pašvaldību iestādēm. Nevarēs sūtīt citiem iedzīvotājiem vai uzņēmējiem.

Ar kurām konkrēti valsts un pašvaldību iestādēm varēs sazināties caur e-adresi? Vai varēs sazināties ar komunālo pakalpojumu sniedzējiem?

Ar visām iestādēm, kas ir iekļautas Uzņēmumu reģistra mājas lapā pieejamajā Publisko personu un iestāžu sarakstā: <https://www.ur.gov.lv/lv/registre/organizaciju/publiska-persona-vai-iestade/>. Tās ir gan ministrijas un valsts iestādes, gan pašvaldības un pašvaldību iestādes, kā arī pašvaldību kapitālsabiedrības, piemēram, komunālie dienesti un skolas.

Ja persona (iedzīvotājs vai uzņēmējs) būs izveidojusi e-adresi portālā Latvija.lv, iestādes, sūtot vēstuli personai, portālā, meklējot pēc personas koda vai uzņēmuma reģistrācijas numura, uzzinās, ka personai ir a-adrese, un šajā gadījumā vēstuli sūtīs uz e-adresi nevis uz deklarēto adresi.

E) Par naudu un atbildību

Cik e-adreses projekts izmaksā no nodokļu maksātāju kabatām?

E-adreses īstenošanas izmaksu avots ir ES struktūrfondu, precīzāk – Eiropas Reģionālā attīstības fonda, nauda, bet valsts budžets segs nepieciešamās uzturēšanas izmaksas - sākot no 2019. gada summa būs 255 221 eiro gadā. Saskaņā ar aprēķiniem valsts varētu ietaupīt aptuveni 1,4 miljonus eiro gadā, ja 90% dokumentu aprites valstī būtu elektroniska.

Cik šī e-risinājuma izstrāde izmaksāja un kas finansēja?

Lai nodrošinātu iespējami racionālu līdzekļu izlietojumu, e-adrese ir ieviesta uz jau esošu risinājumu bāzes portālā Latvija.lv. Kopējās e-adreses centralizēto risinājumu izstrādes un ieviešanas izmaksas, ietverot risinājuma izstrādi, datu sniedzēju reģistru pielāgošanu, papildus infrastruktūru e-adreses lietotāju dokumentu glabāšanai tiek finansētas no Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļiem.

Kāds labums no e-adreses projekta būs valstij un sabiedrībai?

E-adrese ir ērtāks un izdevīgāks saziņas veids cilvēkiem ar valsti. E-adrese ļaus izvēlēties elektronisko kā primāro saziņas veidu ar iestādēm – oficiālā saziņa vairs nebūs piesaistīta fiziskai vietai – piekļuve jebkurā laikā un no jebkuras vietas pasaulē (arī ārvalstīs dzīvojošajiem). Savukārt valsts, saskaņā ar aprēķiniem, varētu ietaupīt aptuveni 1,4 miljonus eiro gadā, ja 90% dokumentu aprites valstī būtu elektroniska.

E-adrese nodrošinās ātrāku, ērtāku un, kas būtiski, drošāku, kā arī efektīvāku saziņu un elektronisko dokumentu apriti starp valsts pārvaldi un privātpersonām.

F) Par drošību

Kāpēc vēstules no valsts / pašvaldības iestādēm nevar saņemt uz privāto e-pastu?

E-adreses risinājumu var pielīdzināt drošam internetbankas risinājumam – slēgtā vidē, vienotajā pakalpojumu portālā Latvija.lv, ikvienam e-adreses lietotājam būs pieejams personificēts konts, kas nodrošinās ziņojumu sūtīšanu, saņemšanu un glabāšanu. Arī bankas svarīgu informāciju nesūta uz e-pastu, bet uz internetbanku – drošu vidi, kas pasargāta no maldināšanas riskiem.

Vai e-adreses lietošana ir droša?

E-adrese pielīdzināma drošam internetbankas risinājumam – slēgtā vidē portālā Latvija.lv ikvienam e-adreses lietotājam ir pieejams personificēts konts, kas nodrošina saziņu ar valsts pārvaldi – vēstuļu nosūtīšanu, saņemšanu un glabāšanu. E-adreses risinājums neparedz ziņojumu apriti ārpus e-adreses. Tas garantēs datu uzglabāšanas drošību un aizsardzību.

Vairāk informācija pieejama mana.latvija.lv/eadrese vai <https://www.latvija.lv/lv/BUJEadrese>

Pasākums ir finansēts no Eiropas Reģionālā attīstības fonda projekta Nr.2.2.1.1/17/1/015 "Pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platforma"

